

Zaaknummer: Z/23/174062/DV.23-471

Commissievoorstel

Datum collegevergadering: 25 juli 2023

Datum raadsvergadering: 27 september 2023

Portefeuillehouder : Wethouder Saskia
Ebbers

Volgnummer :

Korte inhoud

Westerwolde ontvangt van het Rijk extra geld voor het isoleren en verduurzamen van woningen. Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld om het extra geld vooral in te zetten op woningeigenaren met lage inkomens en hoge energielasten. Deze mensen hebben extra hulp nodig omdat zij niet zelf kunnen investeren in het isoleren van hun woning.

Onderwerp

Inzet Rijksuitkeringen op aanpak Energiearmoede

Voorgesteld besluit

- In te stemmen met het voorstel om de in 2022 toegekende Rijksuitkering (SPUK Energiearmoede) ad € 945.710,- en de in 2023 nog aan te vragen Rijksuitkering (SPUK Lokale Aanpak Isolatie 2023 en 2024) ad € 1.357.800 bij de aanpak energiearmoede in te zetten voor grote energiebesparende maatregelen in woningen. Hoofddoelgroep hierbij zijn huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum, wonend in een eigen koopwoning van vóór bouwjaar 1994 met een energielabel D, E, F of G;
- In te stemmen met het voorstel om de in juli 2023 toe te kennen extra Rijksuitkering energiearmoede ad € 348.356 voor de aanpak energiearmoede in te zetten op voorlichting, bewustwording en kleine energiebesparende maatregelen voor zowel woningeigenaren als huurders. Hierbij zijn geen inkomensgrenzen van toepassing;
- In te stemmen met het voorstel om de aanpak energiearmoede in het najaar 2024 te evalueren en om bij de evaluatie te bepalen voor welke doelgroepen de dan aan te vragen SPUK Lokale Aanpak Isolatie 2025 zal worden ingezet.

Inleiding

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft de gemeente Westerwolde in 2022 een specifieke uitkering (SPUK Energiearmoede) ad € 945.710,- toegekend voor de aanpak energiearmoede in Westerwolde. Zie bijlage 1. Daarnaast zal Westerwolde in 2023 een aanvraag bij BZK indienen voor de specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie 2023 en 2024. BZK heeft hiervoor voor Westerwolde een uitkering gereserveerd ad € 1.357.800,-. Zie bijlage 2. De specifieke uitkeringen worden toegekend ter ondersteuning van woningeigenaren met een laag inkomen, hoge energielasten en een slecht geïsoleerde woning.

Gemeenten hebben vrijheid in het bepalen van inkomensgrenzen van de doelgroep en veel vrijheid in de wijze van uitvoering. Het geld moet ingezet worden op duurzaamheidsmaatregelen die leiden tot verlaging van energielasten.

Het voorstel is om de genoemde Rijksuitkeringen vooral in te zetten op huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum, wonend in een eigen koopwoning van vóór 1994 met een energielabel D, E, F of G. De grens tot 120% is de grens die aansluit bij het minimabeleid en ook bij de landelijke energietoeslag, die in 2022 is uitgekeerd en ook in 2023 zal worden uitgekeerd. Het gaat om huishoudens met de laagste inkomens die niet of nauwelijks zelf kunnen investeren in het isoleren en verduurzamen van de eigen woning. Zij hebben extra ondersteuning nodig. Op basis van data en effectiviteit zetten we bij deze huishoudens vooral in op grote energiebesparende maatregelen, die het energieverbruik structureel en substantieel verlagen. Een klein deel (ca. 15%) van de middelen wordt ingezet op woningeigenaren van woningen met een energielabel D, E, F of G, ongeacht inkomen.

In juli 2023 stelt BZK eveneens een extra uitkering ad € 348.356,-. aan gemeenten beschikbaar voor de aanpak energiearmoede en inzet van energiefixers. Zie bijlage 3 (pagina's 2 en 3) en bijlage 4 (verdeelsleutel). Hierbij is het voorstel om deze extra uitkering conform strekking van de regeling in te zetten op voorlichting, bewustwording en kleine energiebesparende maatregelen voor zowel woningeigenaren als huurders. Hierbij zijn geen inkomensgrenzen van toepassing.

Tenslotte is het voorstel om de aanpak energiearmoede in het najaar 2024 te evalueren. Tijdens deze evaluatie zal ook gekeken worden naar de aanvraag van de specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie 2025. Op dit moment zijn de hoogte en voorwaarden van die uitkering nog niet bekend. Het college zal in dat stadium de raad informeren over de uitkomsten van de evaluatie en de raad een voorstel doen op welke doelgroepen de specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie 2025 ingezet kan worden.

Beoogd effect - wat willen we bereiken?

We willen met inzet van de Rijksuitkeringen vooral inzetten op het structureel en substantieel verlagen van de energielasten van woningeigenaren met energiearmoede. We willen daarnaast blijvende aandacht voor voorlichting en bewustwording van energieverbruik. Op termijn willen we komen tot een energieneutrale gemeente en bijdragen aan reductie van CO₂.

Argumenten

Inzet SPUK Energiearmoede 2022 en SPUK Lokale Aanpak Isolatie 2023-2024 hoofdzakelijk op woningeigenaren met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum:

- De inkomensgrens sluit aan op het minimabeleid en op de eerder in 2022 aan inwoners toegekende rijkstoelage energiearmoede;
- De doelgroep betreft huishoudens met de laagste inkomens en een slechte uitgangspositie als het gaat om het isoleren en verduurzamen van de eigen woning. Zij hebben extra ondersteuning nodig;
- Op basis van data en effectiviteit zetten we bij deze huishoudens vooral in op grote energiebesparende maatregelen, die het energieverbruik structureel en substantieel verlagen. Het gaat vooral om plaatsing van spouw-, gevel-, dak-, vloer- en glisolatie zo nodig met vervanging van kozijnen en/of ventilatiemaatregelen. Zie bijlage 5.

Inzet extra uitkering energiearmoede/energiefixers voor woningeigenaren en huurders ongeacht inkomen

- Aandacht voor voorlichting en bewustwording van energieverbruik is blijvend nodig en nuttig voor alle inwoners in Westerwolde;
- Ook kleine maatregelen en inzet van een klussendienst dragen bij aan energiebesparing;
- Als mensen geen grote energiemaatregelen willen of kunnen uitvoeren, kan een pakket kleine maatregelen ook uitkomst bieden en bijdragen aan lastenverlichting.

Kanttelingen

Niet iedereen kan of wil grote energiebesparende maatregelen nemen. Inwoners beslissen zelf of ze meedoen en wanneer ze dat doen.

Alternatieven

Er zou gekozen kunnen worden om een deel van de middelen in te zetten voor bijvoorbeeld een witgoedregeling. Of om een groter deel van de middelen in te zetten op kleine maatregelen voor een bredere doelgroep. Daarvoor is niet gekozen omdat op basis van data en feiten blijkt dat vooral de grote energiebesparende maatregelen bijdragen aan het structureel en substantieel verlagen van het energieverbruik. Het gaat vooral om plaatsing van spouw-, gevel-, dak-, vloer- en glasisolatie zo nodig met vervanging van kozijnen en/of ventilatiemaatregelen. Zie bijlage 5.

Financiën

Na besluitvorming door de raad zal de aanpassing van de projectbegroting meegenomen worden in de actualisatie van het plan van aanpak energiearmoede. De besteding van de rijksuitkeringen wordt verantwoord via de SiSa-methodek.

Aanpak en uitvoering

Begin 2023 heeft het college op basis van toenmalige inzichten een plan van aanpak energiearmoede vastgesteld en dit plan ter informatie aan de raad aangeboden. De nieuwe en extra rijksuitkeringen zijn aanleiding om het plan van aanpak te actualiseren en om beleidsregels voor een lokale subsidie op te stellen. Mits de raad op 27 september 2023 kan instemmen met de voorgestelde lijn, kan het college het geactualiseerde plan van aanpak en de beleidsregels vaststellen in de vergadering van 10 oktober 2023 en de raad hierover nader informeren.

Bijlagen

- Bijlage 1: Totaaluitkering SPUK Energiearmoede 2022
- Bijlage 2: SPUK Lokale Aanpak Isolatie 2023 en 2024
- Bijlage 3: Kamerbrief Versnelling Aanpak energiearmoede-energiefixers
- Bijlage 4: Verdeelsleutel extra uitkering energiearmoede/energiefixers
- Bijlage 5: Maatregelenlijst

Sellingen, 25 juli 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Westerwolde,

Harby Scheper,
gemeentesecretaris

Jaap Velema,
burgemeester

Nummer [nummer raadsvergadering]

De raad van de gemeente Westerwolde;

Gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders d.t. 25 juli 2023

gelet op: specifieke rijksuitkeringen op basis van artikel 3.4 en 4. van de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Financiële verhoudingswet, artikel 17, lid 1

b e s l u i t :

1. In te stemmen met het voorstel om de in 2022 toegekende Rijksuitkering (SPUK Energiearmoede) 945.710,- en de in 2023 nog aan te vragen Rijksuitkering (SPUK Lokale Aanpak Isolatie 2023 en 2024) ad € 1.357.800,- bij de aanpak energiearmoede in te zetten voor grote energiebesparende maatregelen in woningen. Hoofddoelgroep hierbij zijn huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum, wonend in een eigen koopwoning van vóór bouwjaar 1994 met een energielabel D, E, F of G;
2. In te stemmen met het voorstel om de in juli 2023 toe te kennen extra Rijksuitkering energiearmoede ad € 348.356 voor de aanpak energiearmoede in te zetten op voorlichting, bewustwording en kleine energiebesparende maatregelen voor zowel woningeigenaren als huurders. Hierbij zijn geen inkomensgrenzen van toepassing;
3. In te stemmen met het voorstel om de aanpak energiearmoede in het najaar 2024 te evalueren en om bij de evaluatie te bepalen voor welke doelgroepen de dan aan te vragen SPUK Lokale Aanpak Isolatie 2025 zal worden ingezet.

Dit is besloten in de openbare vergadering van 27 september 2023.

Namens de raad,

Patrick Dave Nap
raadsgriffier

Jaap Velema
voorzitter